Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СЕ-ДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-Гlалгlай обкома,

Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен орган

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ЕРА, 7 июнь, 1973 шу. • № 68 (5329). Мах 2 кеп.

БIУБЕННА ГIАБОАХ ПЯТИЛЕТКА

Тlехьарча хана духха догlаш делх Назрановски районе. Иоаченца цхьана сиха дегlаух оасара бавцин. Цхьабакъда шиъй юзан оасара кlала ца дитора низ кхо ца беш кхаъкг района механизаторашца.

Инслагlча пятилетка кхоалагlча, хоадамбена шера дика хьуъкъан кхебара дерриге шоай хьинар оарцагlдакхуа болх беш ба «Экажевский» совхоза коартолаш лелорашца.

450 гектара тlа кхею цар уж уьк шера. Массайоча звеноша доагlтача тайпара Iунал ду шоашо участкашта. Оасарах къаьсте тlена, дика Iунал дав пийса муге болдан да Албогачиев Артагlа, Угурчиев Iамаргана, кхыбарий коартолаш дlайийна кхаш.

СУРТА ТIА. шолха гу Угурчиев Iамаргани коартолаш дlайийна цуьи кхаи.

М. ЗАНГИЕВ текстш сурти.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРАШТА— ЧIОАГIА ДОАКЪАРА БАЗА

АГРЕГАТАШ ЛАТТАШ Я

Доакъар дуьхьагlа кийчлорни цар дика лаккъярш Тlехьа Липецки область юрта боахама къаьгlэмхоша дlаподелабо хьоа а дешь пай республике массарел хьлхха социалистически яхь дlабойлайр Ачхой-Мартана район «Лермонтовский» совхоза коллективо. Кlашлье дика ха пьешай пар. Доагlа ца дехьача деношка хlара сахьатах бисса пайда эцаш юкъарча хьайбашта сенаж кийчью. Планагlа кlоагlапча волла елача цхьа эзар тоннах хlинаьле 850—900 тонн сенаж елагlа.

— Цунах кхоачамбаь Iогlдаш тхо, — йоаь хан директора лерхарни кхоачашдеча Дзейтов Iамархана. — Планал дуьхха соагlа кийчъерга оазда сенаж, хьа-ла хьакха серонга люцепна сенаж йоллагlа.

Ерригача отделенешка дlахьош да уж балдаш. Кхаькка болх беш я ЖВМ-6 яхача маркаи йолча жатканца кийчъяь 6 комбайн, 12 автомашинин, тоьаторашта тlехьа-ювза 20 лафет. Хlара отделене вlашагlтехаг доакъар кийчду бригадаш.

Совхоза паргкома секретара Катаев Идриса дувцуоч доакъар кийчдеча хlара участке болх беш я партийни группаш, шерра доаржаьяй социалистически яхь, тоьлам бlаьккаьнош яда оттанай цlе вымпел. Хlинаь из цlьоалагlча отделене Хатуев Ахьмада кулгалле-ча комсомольско - катархоь бригадаге я.

— Масса дийнаь дова шо сенажа кlоаг хьайбиза? — дахьтар оаха А. Дзейтовга.

— Хlара дийнаь яхар ма дегlаш целархаь ца болх кlоагlа эмлу тта. Ялх-ворхl дийнаь хьал а бизе дlакъоьна оаха кlоаг. Сенаж дика хилийтара хилийтара из тоlпеш хул трактораш. Догlа дездача хана тlоздворбоешаш пленкаца дlакъоьна. Бакъда дерига кlоагlаш дlакъоьлца пленка тоьаш тхона, кlы тlа 500 килограмм ца хуле.

Уьк шера бакъа хьоар Iан кхоачамхиллад Iалашде лаьхлад чюхаза. Цу дакъое беча балхах лакъа хаттарашш дип оаха, кулгалхочугага (чуказа шиъ агрегат я болх беш).

— Шиъ сменагlа бу оаха болх, — йоаь нов. Дзейтова. — Хlараье ит сальта боху бу. Хlинзле склале 80 тонн бакъа хьоар Iакхийгlад. Тlьабакъаь, чуьг гергарча кхы дийнаь, агрегаташ совцае езаргьа галеш ца хlлорах.

Агрегаташка хадданза болх байтара цlьаькка хlинзо новкъар-ле ешш ца хlлорах кулгалхо тхо тешаде гlийртавале а, уж болх дlакхььчеча дуьхьа кхоачамбоапраш гучадалар тхона. Дийнаь 2 сахьат дъашна ха яле а болх бе йолаеннаиш, АВМ-0,4 яха агрегаташ, Iохьайна багlлар болхлой. Агрегаташа тlехьа кхоачаш ца, хьалхарча бус дlаьлхача догlо дараш йитаб — асфальт боацача моттигача доккхий Iамаоч латт.

— Iуйрийца 4 сахьат дьлучаь да-ъх тхо уьклаа, — йоаь машинист Мирзоев Шуддис. Куйчьыча продукцех мара луш адча а дац.

— Шоай бехкагlа довацаш латтарах адча ядаш шоана?

— А,— из уьклаа деш дац.

Дlаъо гучадалар шоаш бачча балхах бу доагlа болхлоита хоаш ца хилар, материалын стимулировани-м ювца а мича еа.

Балха чlоагlа новкъарле ю кхоале ца хилараь.

Цlьа бутт гарга ъьакха кхоале е дагаъь бlоагlашта кlоагlаш дахьад, — йоаь машиниста Мирзоев, — цlьабакъда, хlинзе а цlьакхха хlама де дага бац тхо кулгалхой. Кхоале ца хилар бахьан долош сийсара дийлхача доагlо тlолла а бан электрокабель такан Iуйрийна цlи яьлар, вентилятора мотор баьгаб, Уьклаа этгара аттагlйола электрически сердёло а яц. Ер, шоана гуш йола лампаш цlагlара ваьш-кесаьре бена ва айса лъьатлаш я.

Гуш мадарра дерriга а , дац боахаме дергlа. Ях йоарждора кхечlагlга кlайкъал дар пайдина дац, этгара хьалха шоай боахаме дlадоладе деза из тlулаьх.

Бахьа хьоар кийчдар кхы дикагlа лелаш «Самашкинский» совхозе а. Агрегатий машинисташа Мамешко Петр Тихоновичен Малачен Iазимен дувцарах хьажа ло-нерна Iуйрийна 10 сахьат дальча мара агрегат тlа хьатlаозаш цар полош 8 сахьат дальча болх дlаболабой а.

Уьк шера 500 тоши баьца хьоар кийчде дезаш хилар терхал дичча мел маьхе хила деза царна хlара сальт.

Хlинзле 950 тонн сенаж кlоагlапка елла яле а, доакъар кийчдар баьхан массанаьха дика дац уьклаа. Совхоза кеуртерча агронома дувцаоч КИР яра агрегат шиъ мара яц совхозе, хlыта воккхазьь оата а ца оаташ дlайолла еаш хул сенаж.

Доакъар кийчделга толамца дlаболабора тоьлам новкъарле ю транспорт кхоачамболаш ца хиларо.

— Хlинзе городера хьакъахьан со, — йоаь совхоза директора Гезуев Рашида. — Районе хьалъоажаьча 50 автомашинах хlезиге-нина а машинаш дургьлаца-хьогl, аьша, «Чечнигстройтранса» объединенне вахаьар со, шига а дог доахьлга яц.

Уж дерriга кхоачамбоапа хьлаш довзаш дий-те КПСС Ачхой-Мартана райкома?

Л. ХАТАЕВ — Ачхой-Мартана района юртбоахама управленне керттера зоотехник; С. УМАЛАТОВ — ВЛКСМ обкома отдела заведующе заместитель; Л. МАГОМАЕВ— «Ленинан некъ» газета корреспондент.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГЕРИ СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТАГЕРИ

КПСС Центральни Комитетан СССР Министрий Советан чlогlа-гlа хала я хеташ хоам бу, 1973 шера 3 июне Парижа гопахьенашка Ле-Бурже аэродрома юххе ТУ-144 яхача советски самолетана демонстрационни шиъ беча хана Советски Союза Турпал, СССР заслуженни летчик-испытатель М. В. Козлов, летчик-испытатель В. М. Молчанов, самолета штурман Г. Н. Баженов, керттерча конструктора заместитель, инарал-майор-инженер В. Н. Бенделов, ведущи инженер Б. А. Перачкин, бортинженер А. И. Дралин байна хиларах, хlыта боабайрий дезалгеи гаргарча махагеи кодам а бу.

ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ— ДУХХАГlА

Хьайбай продукташ дуьххагlа дохаре дохаре да хьагlаэттай колхозний совхозний хьайбаш лелорашта. Аьха хьайбашта дуьх тlекхетарашта шура совъюккхаран бокхха аьттув болаш ха я. Республика дуьхьагlа йолча ферма хьайбай желадераша ерригача тоннех бизза пайда а эцаш социалистически яхь бахьна дохкий толамаш доах.

Цхьа бутт бахьча республика хlара ферме, хlара колхозех совхозех, хlара районе Ерригсоюзни социалистически яхьа итогаш ергьа. Вай республике а шерра социалистически яхь а йоаржлаьй дуьх, шура, фуаш, тха дуьхьагlа лаккхаран уж паччахьалхенера доахаран дуьккха фермай бохьлоша лаккара хьоахамаш гойт.

Июнь тlакхоачаш ерригача республике дуьлие фуаша дуьхьагlа кийчьадъ дlадаха шера шу уханца пийсина. Хlара дайнаъь шура дуьхьагlа йоахаш шу долделнача хана ца йоаккхаш йисар ехкаметтаотдел латт.

Дlадахача шера яьккхачуна вийсина Ачхой-Мартана районе 15 процент шура дуьхьагlа яьккхай, Веденски районе — 43 процент, Урус-Мартане — 7 процент, ишшта дуьхьа дуьхьагlа яьккхай шура Ножай-Юртовски, Советски районашка.

Фуаш кийчдара хьалъарча ах шера пlан хlинзе хьалъа кхоачашъяьй. Веденски, Гудермески, Малгобески, Надтеречни, Наурски, Советски, Сунженски районаша.

Шозайла яьзе бахьнаб Грозненски Сунженски республика йоккхача шиъ районе хьайбаш лелорашш.

Сунженшиъ хьокхамаш дуьхха лаккхагlа да.

Сунженски района боахамаша хьалъарча ах шера дуьх дохкара пlан 72 процент, шура йоккхара 74 процент кхоачашъяьй, Грозненски района боахамаша дуьх —69 процент, шура — 74 процент. Фуаш пlанан соагlа дехкал сунженшиаша.

Дерriга инзаш оарцагlдаьха хьайбай ерriга продукташ яхара хьалъарча ах шера пlан кхоачашъяьй. Веденски, Гудермески, Малгобески, Надтеречни, Наурски, Советски, Сунженски районаша.

Шозайла яьзе бахьнаб Грозненски республика шиъ районе хьайбаш лелорашш.

Сунженшиъ хьокхамаш дуьххагlа да.

Сунженски района боахамаша хьалъарча ах шера дуьх дохкара пlан 72 процент, шура йоккхара 74 процент кхоачашъяьй, Грозненски района боахамаша дуьх —69

ИЮНЬ ТIАКХОАЧАШ ХАЛКЪЛ БОАХАМА ПЛАН КХОАЧАШЪЯР

Районаш	Дуьх	Шура	Фуаш
Ачхой-Мартановски	88	95	90
Веденски	131	132	115
Грозненски	69	74	83
Гудермески	72	87	111
Малгобески	64	90	118
Надтеречни	47	76	116
Наурски	82	87	88
Ножай-Юртовски	48	87	127
Советски	78	180	93
Сунженски	74	68	100
Урус-Мартановски	27	104	104
Шалински	76	87	76
Шелковски	91	80	94
г. Грозный	67	90	94
Ерригача республике	118	35	—
1972 гг. июнь тlакхоачаш хиннар	71	81	91
	59	72	85

ХЬАЙБАЙ БОАХАМА БОЛХЛОЙ ЕРРИГСОЮЗНИ СОВЕЩАНЕ ДАКЪА ЛОАЦАРАШКА

Деца новьхостай!

Дог тlара моаршал дайт аз хьайбай боахама — берригlачу советски пальа вахара хилинза прёзюта хlамаш Iалашъелга юкъарчал доаццаш дувзаделна долчча юрта боахама лоархlамеча дакъоа болхлой Ерригсоюзски Совещане дакъоа лоацарашка.

Российски Федераце колхозхоца, совхозий болхлоша, юрта боахама специалисташа партийни, советски, юртбоахама органий кулгалша боархха болх чакхбаьккиой dlадахача шера аьттув боаццаш хиннача хаоттама хьалъаша тlакхоачаьнь халимаш эцаяра. Цар шоай са ца кхаеп хьайбача чlогlа Iалашдаьл хьайбай продукци - дуьххагlа йоахилгеи кийчьелгеа, боахам а къьаста лоархlама лола детта доахоп а дуьххагlа хулийтилга.

РСФСР хьайбаи леладелранта хьалъаша доккхийн бежтохкаш-ши доккхаран латт кхоалагlча, хоадамбена шерея яйслагlча пятилетка дlахоорча шерашкеи. Мукъаба сома, фермай болхлоша, юрта боахама специалисташа, Инлмахоша хьайбай продукци дуьххагlа яяхуара, боахам лелабара шетенсиани методаш юкъьякхьалъа, Инлмашен хьалъалатгара практикаиен карагlдьлыпарех шерра пайда эцара даиза дерг мел доацар дерздолгах се дог тийша хилар дlакхайкаде.

Дех Iара лов сона совещане лакъа лоацараша, Российски Федераце юртахьарча берригача хьакъеачахоца шоашта хьалхаш ка латта лекдарш толаме кхоачашдар, КПСС XXIV съезда исторически решеннеи кхоачашъяр дуьхьа лоатлабета кхоъсаме царна керда хlамаш карагlдулар.

КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. БРЕЖНЕВ.
1973 шера, 5 июнь.

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРАГА Л. И. БРЕЖНЕВГА

Ле-Бурже авиацинни катастрофа хиина чlогlгlа новкъа а долаш, аз вежаранца юодам бу Хьога, сай солидарность хьлар дlа а кхайкадеш.

Са цlераг1а из са дог-уйлаэ дlахайтар дех аз Хьогара байнарий дезалгеи дерригача советски халкъеги.

Жорж МАРШЕ,
ФКП Генеральни секретарь.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

«1973 шера дакъа боахама план хlинзе хьалъа кхоачашъяр дуьхьа промышленности, гlишлошъяра, транспорта болхлой Ерригсоюзни социалистически яхь доаржаьяра хьакъеачахоца» КПСС Центральни Комитета, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ, ЦК социалгlа царех хlара дакъое лелаеча социалистически яхье кхаьсаргlа хьокхамаш эгlара дуьхьагlа лаккхаъка дикагlболча болхлоштен бригалай членаштен тела «1973 шера социалистическем яхье котваьнар» яхь ергрегаш болхе цхьатlарра йоаг яхь знак оттаяй.

30 мае ВЦСПС Президиумо хьажа а хьожа чlогlъьай «1973 шера социалистически яхье котваьнар» яхача знака образеци цунах йола полажение.

Оттаяьа, «1973 шера социалистически яхье котваьнар» яхь знак 1973 шера паччахьалкхен план кхоачашн тlекхоачаани яр дуьхьа лелаеча Ерригсоюзни социалистически яхье къаьстана хьокхамаш эгlара дуьхьагlа лаккхаъча дикагlболча болхлошта, колхозхошта, кулгалхоштен инженерно-технически болхлоштен, гlудаьсгерча яхъя, мастерашта, Инлма-тохкама, проектно - конструкторски, къьча организацеп болхлоита телаш хlлар.

Знак дургьи бlарчача шераи шера юкъерча бетташкеи баьца балхах хьайнарадаеча дьежжа — шера заданин социалистически дехкарашн хlинзе хьалъа кхоачашдарах.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха эдак лу: союзни дозалаъь йоача предприятейи организацейи болхлошта — СССР министерства, ведомства з профсоюза ЦК-ас а цхьана баьца дозамгlа; республикански дозалаъь йоача предприятейи организацейи болхлошта — союзни республика дозалаъь йоача министерства, ведомства а профсоюза республикански комитето е профсоюза республикански комитет йоаца профсоюзни совета а (РСФСР-е гlолла — РСФСР министерства, ведомства а профсоюзни ЦК-ас а) цхьана баьча со-цlамгlа, района, областе, края дозалаъь йолча предприятейи организацейи, совхозий а колхозий а болхлоита — обл (край) исполкомоп профсоюзни областной, краевой советон цхьана баьча созамгlа.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

«1973 шера социалистически яхье котваьнар» яха знак хlара дьакъеьча ходатайство ю предприяте, организацье, учреждение, колхоза администрацье, профсоюза комитето, комсомола комитето. Списокаш йоагlйоагlаеча министерствага, ведомствага, обл (край) исполкомашка дlайохьийт.

Депутаталла кандидатех дола дувцараш

17 ИЮНЕ—ХОРЖАМАШ

ХАРЖАРХОЩЦА ВIАШАГIКХЕТАР

Уьк деношка Грознерга Ленинградски уличаь йолча библиотеке баьккар цхьалгlча хоржамаш участка харжархой. Уж балхах-дар Грозненски городской Октябрьски районнин кхъьегамхой Советий депутатална кандидатаи оттабе бола нах бовза.

Собрани хьайбиллар цу участка агитпункта заведующе, текстовоза машинист - инструктора Парунов Лев Иванович.

Хьалхара дош делар доверенни сага, грузовой балха отдела болллочоа Киселева Ирината, цо дийлар Iоьккхагlйолча товарня кассирах Точиева Юсупа Iаьйбайл, ше гlалгlа я из, диъ бера нана, коммунистически къьегама удорашш дика общественни-цеи я Люба. Вай республике те-шамерча йоаь тlехьа кхаж тассара тlехьийхар цо берригаш а.

Цул тlехьагlа къамалаш дацъ доверенни наха ни. Бровенков, Тепонова, Ахмедова, кхъар боккйтар хоржархоша депутатал-ла хандаташ бола водокачка машинист Кодзоева Фатима, машинашкъа Грозненски дистанце бригадир Газенко Мария, машинийна монтер Кривоносова Зинаида, кхыбола кандидаташ.

Къьхьегамхой депутатий Октябрьски районе депутатална кандидат волча Устархазов Юсуп. Ахмедовна массабола кандидатий Iаьрий Iа шоаш ишша тешам балорах харжархошта баркал а оалаш, на тешам боабер ца хиларо дош делар.

●

ЯХЬЕ ХЬАЛХА ЛАТТАР

Иттаи бlаьи лакъа квалификаци йола болллой, балха тlа хьаьха латтарах, производства новатораш хьакъебабо Грозненски станци тlаьккеиий колледжо. Уж ба пятилетка кхоалагlча шера пlан хlинзе хьалъа кхоачашъяра яьжача социалистически яхье хьалъа латтарах.

Цига ю хьаьнгlа хьаьнгlа кхоъ дикагlа йоархlачарех ва Азуев Султан Багаевич. Башха дика производственни хlаларах цунна ценнай коммунистически отношенне ухаргlа-ма ударник а хlа сийсаз пlи, Грозненски машиннаькъа отделене профессегlа дикагlаер» яха сийдола цlи.

Станце къьхьегамхоша, поездаш Iаьнгlъехкарашна, сигналисташа, маневрон диспетчерша, къьча болллошна массаза рвьза а волаш къьлеггамхой Октябрьски районета депутатална кандидат оттаяьнь из.

Иштта цу районе къьхьегамхой расовета депутатална кандидаташ оттабаь Иванова Зара, Рябова Нина, партбюрон секретарь Боков Сулейман, къьбарш,

Г. АНОХОВ.

БОККХА ТЕШАМ

«Грозненгро» западни электрически сети коллективе дика специалист хlилрах тарра вовзаш из электромонтер Букат Виктор Павлович.

Из из шийна хоар массахана кlезига хеташ, шиъ эпанеш, къьегама оасалоь ялхъьера кеола техницески литература Iомадеш. Iьалха латтачар опыт иокъьехкъьяни къьхьегамхарех цаI. Шиъ опыта эпанеши кхо ца еш дlалу Виктор Павлович из говзал елаена балха бабъкхача къьлаърана.

— Дика новкъост, тешшаме дотта-ra ва Букат — ишшта оаз ду-нах шуша къьлеггаш болча новкъосташа. Дика тешаш да из. Моллагlа тlаллала гlулакх, мел чоалаене из хиларах, тешшаме чакхдолаш къьлеггарах шек бала безаш новкъостий.

Хlанз из къьхьегаш волча бригада производственни къьхьегамаш 1972 шера этгара дикагlа хиларо еший шуйна «СССР электрификацен энергетикан министерства дикагlйола бригада» яха сийлен цlи. Коммунистически къьхьегама удорашка Виктор Павловича цхьана дакъа лоцу коллектива общественни баханге а. Шо ассистагор хиларах тарра хан-каниъка чакхйоаь политинформацеш, читаш. КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева Германски Демократически Республике, ФРГ, Польше ян хиннача пиъ-нахех йола материалаш «Iоарга дlайовзийташ» ва хlанз Букат Виктор Павлович.

Дуьххаза хийрьаьй Виктор Павлович цеха проформгалла. Дакъха гlалат доацаш къьлеггарах сийлен гIрамоташ, Iарвьлаш, мах болча совгlатаиша белгаш-бьхъаб цун къьхьегам. Уьк тlехьарча шиъ шера «Грозненгро Почетни Доска тlа хьатlаза доаб Букат Виктор Павлович сурт.

Хоржамаша накъьалолхаш «Грозненгро» коллективе хиннача собране болллошна, инженерно-технически болллоша цхьане санна массане а Грозненски городской Совета депутаташа кандидат харжа сатурнаш Букат Виктор Павлович. Новьхостий тешам бу шоашо бенна тешам цо боабер ца хиларах.

Х. СУЛУЖАНЦ,
«Грозненгро» оператор.

БУРУВДЕТТАРИЙ ВИКАЛ

Дlадахача 1972 шера Ленинна орден лелаеча «Грознефть» объединене Старогрозненски буруьа тохара балхий управленне буруьа деттараша массарел хьалха хоохчашйор буруьа тохара пlан. Планал совгlа цу текар 556 метр буруьа, социалистически дехкарашка хьежача шозза дуьхьагlа хул из. Хlьата пятилетка йолаеча денъ буруьа деттараша техь буруьа 95313 метр я. Кхы тlатохка пlаннай ворхl мезоэойски скважина, цу юкъе я корта хьайбиллача «Минеральнан» яха моттагера № 1 йола «Минеральная» яха скважина а.

Буруьа тохара балхашка дlадоар доцлаъь химически реагенташ электроэнергеи кхомбоин дlаъхий ерригача хьалъа мероприятеша 642 сом кходе йиш хlлийтар. Буруьа деттача ворхl бригадана елар «Грозефть» объединенне денъ-йолаеча буруьадетта бригадаэ яха сийдола цlи.

Цу толамашта юкъе да Зоя Николаевей Соловьевай дакъа а.

Производственне ценне гlулакхаш йоаь сомгlа Зоя Николаевнас дуьхьа яиз, хьанар дlаъу общественни балха а. Дувцаза хорж из профсоюза буркома чlелалаш. 1968 шера денъ «Буруьа-щик» яхача пенгазета бехктохкаме редактора дехкарашт хоачашдеш хьайбоагlа из. Хlара, цера Старогрозненски районе худоа-ча пенсаетгlй хьажараша Зоя Николаевнас арахецаца газето хьалхара моттиг ца йоаяккаш цхьа шу дlалахаза.

1957 шера управленне коммунисташа КПСС членала дlаэп из. Керттердар да Зоя Николаевна пхе шера вlашта Старопромысловски районна совета депутатал-ла держ хlар. Депутат хlинзара тарра из пхе а шера Старопромысловски районни административни комиссе председателе заместитель йолаш хьайоаг1а.

Хlинз хоа а я буруьаттарашта оттанай из депутатална кандидат. Мала хоржаргга аьнна этгача хаттара, массане а этгара хьалхаржарга аьккхар геологически отдела Ахмадова Бурлига, Зоя Николаевна Соловьевай цlи.

Дуьхьа ха йовщаш № 48 йолча хоржама округа № 49 йолча школе-не уллача агитпункте хlлар харжархой депутаташ Букат Виктор Павлович. Новьхостий тешам бу шоаш бенна тешам цо боабер ца хиларах.

Х. СУЛУЖАНЦ,
«Грозненгро» оператор.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

КХОАЧАМБОАЦАРАШ ДІАДОАХАРГДА

КПСС Нохч - Пілагіай обкома Х пленумо «Іоагіеи е йоагіаш практика йар Наьсарен районан партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеташ, КПСС райкома бюрошка а къаьста цун секретарашта а.

Белгалза, дуккхача шерашка, укх тІехьарча хенахьа тайп-тайпара тийшна белладеш социалистически довзлахь лекъашеш моттиган хенах мельзаюе лерттІа хьогІаш ца дери боагІаш бола кхетама болх ца бари бахьан долаш. 1971 шера 253 эзар сома недоста чу гучъяьлнай цига, ХІаьта из бехьан «Іолаш Нохч - Пілагіай АСПР ялта продукти управление балхара «Діавалккхар» директор Ужахови кеттера инженер Ешлоевн. ТІехьарга гучадилъер ну бІехка ГІулакха юкъе партийни организацеи секретарь а хинна хилар. ХІаьта а ну наьха дош лийлаш КПСС райкома бюро.

Масса долча балхашта лаьм тІехьажаш я тха ДСУ-2, ПМК-422. Укх тІехьарча шин шера кхокхха кулгалхо хувцавеннаь цо.

Укх тІехьарча шерашка райо нерча массеи йоккхача предприятеи организацеи болх бохабаьб Тимуровна. Района прокурорс хьалхарІа цо делладеш гуллакхан уролонна навыкъана чъогІаталлина дерриганаш да а ваьна хьакхайка ваь доллаеннъе а, райсовета исполкомо РайОНО кептерча, бухгалтерешка хьожайна пи. Цункъа Тимуровнеа А. — хьалхарІа бахьана дІаьдаьккха хинна «Экажевский» совхоза кептерча агрономш. дукха тешаме долча ницкъ болаш йола ден. пийла хьажа хьакъ поаш бола болх хьа а ваьна, бохьо йоаш. шийла хьакъашта баьгбола гІулакхаш лелаш ца шийла карареи наьна я ишта воагІорача интеллигенцеца я. Уж тайпа моттигаш юьйла духка а я.

Хьожа ца беш бита биш ши шоай партийни декхар теттара лиллаь. шозех цхьабаьнаш напорт ламастнехьа пропагандисташ пІетлаг чаьжа бола районера кулгалдуьи белкхочкъаеча балхан тІаьеи бохьоп. Цунех ба КПСС-членаш Сеназевеи А. А.-В. Мартазанован, А. Мутталиеви.

Цхьаьолга лелаш къестелера хана партийни принципиальность йелаш бан «Экажевский» совхоза директор Межиев хьалха ТІехьажаш, Местоев ГПТУ-27 директор М. А. - В. Мартазанова.

Цхьабола кулгалдохйи бекхтохкамера гІулакхаш тІара болхлойи шоай балхаш тІара гІулакхаш тесса дита лелазеи ба. Сиха къоастаде лелаш дола лелаш тоаду е тІагІоллара къестаду. Районе лелаш дола гІулакхаш дика бІогІату бухгалтерешка, цун пара ден хьажа а хьегашъкеи а оагІат шоай хьал-торо тоаьра мара кхыча гІулакха уж кулгалхой лелаш ацина.

Районе хІаьн а моттигаш я духх, шура, фуаш индивидуальни секторера паччалъяккхина зучхьалоча тактикагІа нийеш. Иш чІеагІга Іаьнк наьха уйлашта, къаьстамхошта ийша хьегам балаш.

Хьажа а деина терко ян кадраш хьакхажара, балхаш тІа дІанийсара, керта, коаьрга, коммунистий кьинаь айдара, чаьха дисциплинеи шоашта тІадилара гІулакха хьалхара бекхтохкаеи лакхбера, районера коммунисташа, къаьстамхошта юкъе боагІача тайпара организаторан болх бара дешай. Уж гІулакхаш чакхлаха деташа метте дуккаІча хана администрировани лелаю, - тохкамаш ду, тайп-тайпара денаш дуйца уьттаду. Сона хетачох, цхьа бІехьи из да паччахьакхенера общественеи хьалхаьнка патриотически декъал кхоачаеде гІептарболча уйлаяца цкъайотча коллективашка хьекам ца балара. Райсини партийни организаце балха тІара уж деррига гІалатаеш кхоачамбоацараш дІалакха дезаргда КПСС райкома бюро.

Докъаийн цІенкхаетан кхоачамбоацараш да кхувш доагІача тІехьежна кхетам балара даьккъе. Цо къаьста чоагІа сакъувзаду. Ухаза эгтара тхьаьха белгалъакхаза дарглаш районе дуккха квалифицированни педагогически кадраш тоъаш ца хилар. Цунца дувзаелина сов бокхха муьхь тІалатт районе балхаш деча тьехарчоашта, царех дуккхачар кІиранІа 30, 40 соазлата тІекъа лелаш хул. Района школаашта тоъаш тьехажоал хилийта бекхтохкаеи школаеи гІулакхаш, хьехархой кадраш кхыссташта а школаашта кулгалду кадраш райони кийчьнаь лелаш. Хьаьа а хьожаеи болаш лиьке тодзьаьаш арахьара пІабогІаеча специалисташтта эпа чуІеча моттигий-бІаьтовой хьалаш. 1973—1974 дешара шера уж проблемаеш къаьстараша тороманн тха районе кийчьеш латт, хьаьта уж хьоачамбоацараш оаха тешшаме дІа а доахардга.

Укх тІехьарча шин шера чІоагІа къаьхьийгад оаха къалнахаеара гІулакхаш ІадатІийш шарІатеи наьхьана леладе гІертараш охатохара. Сесаг цІаи йоллашехьа а цхьаьхха йоаллаь, ницеги ший сесаг ир духьа йоІ йолеяь. шийна ца лоаца йоІ мьарг кхийта цхьаьнга моттиг йисаеш тхо шеиханштта юкъе ца Іоартаи. ХІаьта, ну тайпара мотт ийсаеш духка а хинна. ІІхьаьхьа уж обществах дІахьаьа зуламхой лертІабаахарглора гІулакх хетта тайпара пІаштІехьалаеш, хІаьа ма аьчча сихха-лишта цу наха ден доагІар де лоаи ца прокуратурен милинеи. Нагаьа санна уголовни денаш чу зуламхоата гІеттаяоа хьожа кхуначаеш. ХІаьта цхьаболча бекхтохкама кІалахарбахара, цу гІулакха ко доглаш йола законо положеннеи а лехаи.

Укх тІехьарча 15 шера районе культура учреждеени больница дин хьалъяра лерттІа уйлаяь ца унлар бахьан долаш унаохота дарбан де стационарап йоаьш хинна районе больница. Цу хІамашца юкъаІгІабаккха латт район культироспетчерстер кофпе чу харцаи кчерам болаш кхиарах. ДІакъаІлаг районни культура ЦІа, болх бен ца боккхача бІаьгІ юртарах клубаш. Цу пхиІтта шерашка е райбюджета чотах а е совхозашца а хьалъьяри цхьаккха клуб, цхьаьхха больница. Цу хІамашца юкъаІгІабаккха латт район культироспетчерстер, медицина, хенах болхлой болх. Цо а хьалха хьал ца оттаду тха, идеологически активе, гІулакхаш. Цу деш шахка хьожа лекхаярйла йолча мешистостащкеи молодежни хен дехар да тхо медицинагеи культура учреждеешкеи дерттІа болх дІабаьккъа йиш хургйола къастаеш дехкаршца.

Районе партийни, советски организаци оригача идеологически активо долла хІама дерзда обкома Х пленума сомаеш даьа кхоачамбоацараш, пар тІо болладаь кхоачамбоацараш цІенкхаетан дІалакха дезаргда КПСС обкома Х пленуме, районе Х пленума сомаеш даьа кхоачамбоацараш, пар тІо болладаь кхоачамбоацараш цІенкхаетан дІалакха дезаргда КПСС обкома Х пленуме, районе XV пленуме хьагучадьахар Наьсарен районни партийни организацеи цІенкхаетан - политически, интернациональни, атеистически воспитаеи дІа а тІаьеи. Цо пІенкхаетта кхоачамбоацараш терхал ца деи дисарашни, болгалдаь цхьа уж дІадоахардга наьхьашки дехкарашни.

Районе партийни, советски организаци оригача идеологически активо долла хІама дерзда обкома Х пленума сомаеш даьа кхоачамбоацараш, пар тІо болладаь кхоачамбоацараш

А. С. ПУШКИНА ПОЭЗЕ ДЕНОШ ДЕЗДАРГА

ДЕРРИГАЧА ХАЛКЪИЙ ПОЭТ

Ба-ча июне бІаь, хьоваттъе хІа пу Дишад сийлахь – вокха поэт Пушкин Александр Сергеевич вай. Дина тІаІаш ю хинна ІІаІаздар ух. тІехьахьча хана Пушкина поэзе денош дездар. Шерагарадерга духхаІе хуьлаш боагІа ду шІейшка дакъа йоаьгІаш. Пушкин вахан-лелаш мел хиннача мотте ухуь йоазонхочун сий деш бола пах. Пушкин. санна вокха йоаззенхо, шозІ литературе кхоллараш ІаІ, цу моча сага доахлаш дуйен доахлаш бе. Шулуха ашина хинналдар цІи юзача критико Белинск В. Г. «ШІий азмах эрсий вокха сийлахь поэт хинна» внсавап из, деррнгача халкъий, «деррнгача бІаьшерий сийлахь - вокха поэт а... дуйен хуьлаш юзаш вах.

Гомер, Шекспир, Гете... санна болча татанашта лаьца лаггаш ва Пушкин. Кхоачаш хилар цуьн деНаш:

Россе со вувеаргва луьш мел боачу метто,
Славяний курача тІехьежо,
финно,
хІинз ахчача
Тунгусо, арсн дottагІею
тІалмахьоно.
Со дукхача хана хуьрга наха
дукха везаш,
Лнрайца аз хьанал уйлаш
сомаьхьандаь.

Сий хьанал хьакІ нуьк
шестьнадцаць муьлш,
Нйшаранта кхаетам бехаш со
хинваць.

(ГІалгІай меттала даьккхар)
А. ОЗИЕВ).

Тахан шозІ меттала йоазуьр дІаІаш Кхоастъе хІинтта кхаЙ да вай мехка, царех хІаранеро ларйш ва сийлазь - вокхха йоазенхо, шозІ литература кхоллараш из кхаьчаш сайна. Деррнгача дуйенна яйза дІаихаЙ Пушкин аІн. Цун йоазонлаш дахьал дуккха ва мсттала — вай мехка а доазол дехьа а. Эрсий мерда литература ахколлаш а, из дёгІа мел ух цуьнга ноаьхьостаЙ деш а хьаберанБ Пушкина ахколлам; из ала йиш и духхача, эрсий доапача, литературеч а.

Дуйенна цІи хезача йоазонхочо даьр зуьш, вайна духьалуотт цо мел даьча хІаман керттера лаГаш: хьалха латта эрсий литературча ахеллаш цо; эрсий реалтарш лард елай, ахеллаб керда эрсий литературин мотт.

Боьхьонца геннальн волча сага мара карагІдаргІадар поэзенга, драматургенга, прозашен цІьаьтера та тоаза а воаш ІІаваха. Из карагІдьинад Пушкина.

Духха я цун стихаш наха лагаьа Ломаеш, Поэзен кюзе къьастта цІи хезаш я Пушкина яздь поманн «Кавказа есар», «Бахчисарайски фонтан», «Цыганы», «Полтавая», «Шаста всадник», «Русланн Людмплея» кхыяраш а. Кіезига дац Пушкина тоа а дав

Кавказ тахан
Хьога доккха
Салам дайташ я, тха Пушкин.
Со из салам дІале ненав.
Лоаман дото тхир дашанза
Да аз хьона

поэтически меттала керлаздьха эрсий фальгаш. Пушкина поэзен а эпоса а йоккха котало хинна ІІаэттар цу хапарь эрсий вахара энциклопедна «Евгений Онегин» яха стихашца язъяь роман. Драматургена белгалъьнна я Пушкина «Ламига трагедин». Дуккхача реЙссерайш лешаа деача ду. Уж да: «Хьэьарахочохи схъаьарухи бола фальг», «Паччаьхи сннача боІаьхи ворхІ гурнлаьхи бола фальг», «Салтаи паччаьхьаь бола фальг», «Дошо борГІлнгах бола фальг», «МоэгІарани цун болх.лочох Балдахи» бола фальг. Цу тархмехь локкхад цу вай, хІаьта а ала безам ба: иоаГІгІа уж тархмаш дьъ1 30-чв шерашка, тахаиарча дийнахьа тархмахочун белха дуккха уйла гІайохуйташ бит аза поагаш, цу балхана а хьинар долишгІа хиза беза уж.

ГІалгІай поэтана дІаИха деиаш ядаьЬ Пушкинах. Шоай кокхагІа волча вешшІь дика мел дар луьш цар, цох шоашта дьъина берКат а дуть. «Пушкина» яхача стихотворене тІа А. Ведзнжева йоаьх: «Масса къьмнй седлъа хинна, лир мо из хьа сердал поагІа. ХІаьта С. Чатнжева «Пушкинан» къьмаьл деш, яздУ аиаш дахьаш денаВ ше снйдлача поэта баркал ала:

Кавказ тахан
Хьога доккха
Салам дайташ я, тха Пушкин.
Со из салам дІале ненав.
Лоаман дото тхир дашанза
Да аз хьона

ГІалгІайчера,
ТІоагІа дорош,
Дена зиаан.

ХІаьта А. Ахмэоева «Пушкин» яхча стихотворене тІа дувш: поэтагара хьэькъал иа яиаш, из дер чу иа лоаттавеи цьаьккха анйе-те, цун дегара дахьа дош тха-хинна... Хь-Б. Мутаплиева «Пушкин вепшаш» яхча стихотворене тІа дувш: поэтагара дуьхьа доаг эрсий йоазонхочунгара ше Ломаеннав, яхьш. Къьастта цІена а тІуьм йоаІан бола а фийг божабаьЬ ше шнй дег чу яхьаи, тешап ду ГІалгІай поэто.

Пушкина поэтнчески васкет хинна ІІаэттаЙ цун «Чурт» яхь стихотворени. Из васкет ІІайнбад ГІалгІай поэтана а. Цунна жоп луш ядаь муГІараи а да цар.

Вокккача поэтах дола ер эІаиига дош чакхдолаш царех доаладе безаш ба Д. Яндиева Пушкина ха хетаьча шнй стихотворене тІара поэтнчески деШаи.

Зама мел йода, адам мел дах
Дуней тІара довргІан хьа сий.
Тха хинчара волаш ше, хьо
тхоца вах
ДегІаца ца леле а дІайха цІий.
Дуней тІа саг вац хьо иа везаш,
Нохчо, гІалгІа, е из ГІалнпара
тунгус.
Цхьаккха мотт бац хьа ялеш ца доаган,
Сецна, сарахь, е ГаржачаЧа бус.

И. ДАХХИЛЬГОВ,
филологнческнх Іилмой кандидат.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

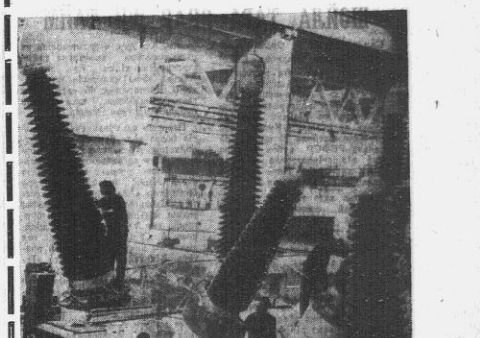

РУМЫНИ. Халкъа ІаьдалаЦ шерашка халъяь, «Электроупгере» яха Крайовски электротехнически завод промышленности ну дьлькъе мехка эгтара, а йоккхаГІойла предприяти и, Ухьаза арахецаш йола силови трансформаторан шерра экспорт еш я.

СУРТА ТІА: предприяте цека чу.

Ахкерпресс→ТАСС сурт.

Киргизски ССР. Лахдача доамашка уьл Нарынски областа Тянь-Шаньски района «Куланак» яхча колхозерга жи Аджи Абакарова Іуьла кьоастанаь дайеь. Ухьаза я цун-балха моттиг, хІаьта шера керте дуккаГІойла хана—цІа а. Іулага дьежа Алена новкъостал ду сесого Марнзе. Хіара бІаь жийна тІехьа 120 Іаьхар хьамхеебе авина декхар тІаийна-наьха из деррнгача берКат наьсерхоша арснашкара чудахьс шнй шера доакъара -заготде дезаргдан.

Хіаьта а иу гІулакха цІсиХашгтта дьъкха оарц доалаш ухъаза ухъаз сахьате. Цхьаннахьа мела лел, шоллагІчакъа доакъар кийлу боьхонаш телхаю.

«СЕНАЖ» АЛА ЯИШ Я ЦОХ?

...«Назрановский» совхоза нов. Бекова кулгалдеча бригаде ухь тайнара сурт дайра тхона. Бригадпн кулстсана юххе чуйоллан лаьтт «сенаж» (цу деша маіан лохьыл дайпха дезаидьь лыьнад из капычканы). Дика доал ераш цоай тхаька мел доаг - доакъар фермай коашка хилийта гІерт. ХІана аьча, Іай кхашкара из хьакхуьыар-бокхха ;ховзам, зе хуо. Из хьала яз ыа шоай кхиярга ;ьежаш доахан меца латташ дукха моттагаш ийЙсьлеи-наЙ цу сосзоь ІІадахьа шера а кхы ЬхьахІаЙь а ГІалгІай ненаш, боьх сиЙ, сихагІа доакъар Іалашдар из дьЬдалс тамаш я, хІана аьча гуш бац уьказа яхьа сийг.

Хіаьта а, ловча. Дышта дикаІа хоп хургда кІоат ШначьхЬ бакккд бсза а, пайдаиеЦа дар фуд а. Тхо кюца ГІертар-ю цу оригаде тсалаеш латта сенаж чуйоллар тсхологе бойлаьн а.

Цкъа-дале, сенажа кІоат бизара а Іалалла а ца тсркалъш ухъаза. Цхьа кІиза гарга ха я монтана рожиь буза ГІалг-йоЬлла латтд, кхо-дпъ ди дакъкхад доГІашта кІал тІа хІама а ца юлаш, Цудухьа лаьхьера тІоа тІехьа я татта хоачбенна6, йіоокхал хьаетаьчу ГІалгІай ненаш хІама ца ухье хьаккха яз тІоа тІерца дІа а баьккха йолла еэар иу ух дІаха йолаш йола сенаж. Из ухъаза ю-ьаьгІ. Мастера ди аьЬ-нача гІоллаа кхв ю баьккха волокушапца терташ хьаТІа а кхуьаьш цу тІа Іотгіадекха болабелар баьЬцара рожь.

Цкъа-дале а да. Сенажа лаьрхІа чуйоХаан йола баьЬаш 3—5 сантиметр дІоаХал долаш тела еза практика а Іалма а ду-чаДаЬйна-чох. Из технологнческн боьхьо телхаенар доккха зе ду.

Из зе ухъаза деш а латт. Сага доккала дома рожь кхиччеча доасар яхара процент мелнйй а ца хьожаш ше йолча тайнара кІоаГа чу Іочу а текхаеш трактора тоГаю.

Ишгта боьхьонан а телхаеш чуеллача сенажо зе ду соавоза. Уьк шера Іай ирача бслацнца, догаРашпа из «сенаж» тедаш дукха йоаЬ. Моллагі тІакхьалъчо кнопка а тоІаеш латт из. Леллаш яхе болх бу, цуька эламига бахьан а мнйсенапа соше—сецача латт.

Хьалъокхаа оошюи ухъаяца кІнра баь болх, из ю боьхьонча Ведзижев Ахьмадага.

Тоам хетаеш цун из хьаала а. Сколзе ДІаучаьхьа 23 гаЛи да-кт, берриГа цу юкъа баь болх. ХІара гале 50 кнлограмм лаврхІача а цкъа тоин соагІа хьоар мара дац из. Цу агрегата нна, вай ьаьнна тайпара, ю тоин соагІа лем-бус чакхдакхача а хнлча, хІаьта 2,5 тоин мошача доакъарах 4 пентнер хьоар хьадеелаш а хнлча цун кхаьгІаиа оасарле мел лакха я ха хала дац.

Ишгта мара пайда иа цун лаатт из ина бола машина. Цу тІа болх бе спецналнстаца хьаьа хорта-чаца совхоза ТІхьилехьоигІЙ-Ларца отделене вахачоа а. Дарга доагІа: уьк шера Іан юккъе доакъар ю-ьаьгІ хьоар цу отделе хорша хьайбаш. Тележкаш тІеьха а йнйза гьлина Назраие, кхычча мотгнгашка дІа-хьа да йолаелар трактораш. Аьлхи Іалашде доацап бесбапар уьк? оцай мелла бнсьбар-кх.

Хіаьта уьк шерара торонаш-м ВІалла а хинпаеп цу отделене. ТІехкхаяшка кхачалла лакхьен-на, тоаза. Цхьа лаггаТ Оздоев Ахьмад-Хана кулгалдена бригада дІайнйнна баЬцап.

— Хьакха яаЯа мемогта я, — йоаь трактористка Ведзижев Ахьмада.

Кагий аьрдаза лцюпрнех етта тоЬежка а йнца витаминнин хьоар доакъара агрегат йоЬча воЛа нз.

Кхьаьнйу юстар а яьлча - цу мегтта оттанЬй уьк шера нкз бола ш ший тайнара комбайн. Дсн-бус 40 тоин моша доакъар чакхдакхаха йнз бу дуп. Пагаьа санна бнлзя ЙЙЙ а йолаш отделенеца ш мсттел ерригача района боазамашта а баьца хьоар дакхха нкз ба парта.

Цу агрегата тІа ДІатІакхьалъчча хьаЬззя кхд а вийрза баьцах етгача тслажкаца фермагаэька ДІаучаьр Ахьмад. Фу хинна?

Болх бсш яц агрегат. Цхьа оатхал а еха сеца латт.

Нийелу уж мотгашта. ТІакхта мслаГІа да дрьяна оарц? Гуш дан. Саг ваш оарцагІваьина. Діаька дп да из сеца латта. ДІаха а латта мет. Хіана аьЬча, хІана а иу тІа болх бе саг хорлавацаш соагІа хозь. Моллагі тІакхьалъчо кнопка а тоІаеш латт из. Леллаш яхе болх бу, цъка эламига бахьан а нмйсенапа соше—сецача латт.

Хьалъокхаа оошюи ухъаяца кІнра баь болх, из ю боьхьонча Ведзижев Ахьмадага.

Тоам хетаеш цун из хьаала а. Сколзе ДІаучаьхьа 23 гаЛи да-кт, берриГа цу юкъа баь болх. ХІара гале 50 кнлограмм лаврхІача а цкъа тоин соагІа хьоар мара дац из. Цу агрегата нна, вай ьаьнна тайпара, ю тоин соагІа лем-бус чакхдакхача а хнлча, хІаьта 2,5 тоин мошача доакъарах 4 пентнер хьоар хьадеелаш а хнлча цун кхаьгІаиа оасарле мел лакха я ха хала дац.

Ишгта мара пайда иа цун лаатт из ина бола машина. Цу тІа болх бе спецналнстаца хьаьа хорта-чаца совхоза ТІхьилехьоигІЙ-Ларца отделене вахачоа а. Дарга доагІа: уьк шера Іан юккъе доакъар ю-ьаьгІ хьоар цу отделе хорша хьайбаш. Тележкаш тІеьха а йнйза гьлина Назраие, кхычча мотгнгашка дІа-хьа да йолаелар трактораш. Аьлхи Іалашде доацап бесбапар уьк? оцай мелла бнсьбар-кх.

Хіаьта уьк шерара торонаш-м ВІалла а хинпаеп цу отделене. ТІехкхаяшка кхачалла лакхьен-на, тоаза. Цхьа лаггаТ Оздоев Ахьмад-Хана кулгалдена бригада дІайнйнна баЬцап.

— Хьакха яаЯа мемогта я, — йоаь трактористка Ведзижев Ахьмада.

Кагий аьрдаза лцюпрнех етта тоЬежка а йнца витаминнин хьоар доакъара агрегат йоЬча воЛа нз.

Кхьаьнйу юстар а яьлча - цу мегтта оттанЬй уьк шера нкз бола ш ший тайнара комбайн. Дсн-бус 40 тоин моша доакъар чакхдакхаха йнз бу дуп. Пагаьа санна бнлзя ЙЙЙ а йолаш отделенеца ш мсттел ерригача района боазамашта а баьца хьоар дакхха нкз ба парта.

Цу агрегата тІа ДІатІакхьалъчча хьаЬззя кхд а вийрза баьцах етгача тслажкаца фермагаэька ДІаучаьр Ахьмад. Фу хинна?

Болх бсш яц агрегат. Цхьа оатхал а еха сеца латт.

Нийелу уж мотгашта. ТІакхта мслаГІа да дрьяна оарц? Гуш дан. Саг ваш оарцагІваьина. Діаька дп да из сеца латта. ДІаха а латта мет. Хіана аьЬча, хІана а иу тІа болх бе саг хорлавацаш соагІа хозь. Моллагі тІакхьалъчо кнопка а тоІаеш латт из. Леллаш яхе болх бу, цъка эламига бахьан а нмйсенапа соше—сецача латт.

Хьалъокхаа оошюи ухъаяца кІнра баь болх, из ю боьхьонча Ведзижев Ахьмадага.

Тоам хетаеш цун из хьаала а. Сколзе ДІаучаьхьа 23 гаЛи да-кт, берриГа цу юкъа баь болх. ХІара гале 50 кнлограмм лаврхІача а цкъа тоин соагІа хьоар мара дац из. Цу агрегата нна, вай ьаьнна тайпара, ю тоин соагІа лем-бус чакхдакхача а хнлча, хІаьта 2,5 тоин мошача доакъарах 4 пентнер хьоар хьадеелаш а хнлча цун кхаьгІаиа оасарле мел лакха я ха хала дац.

Ишгта мара пайда иа цун лаатт из ина бола машина. Цу тІа болх бе спецналнстаца хьаьа хорта-чаца совхоза ТІхьилехьоигІЙ-Ларца отделене вахачоа а. Дарга доагІа: уьк шера Іан юккъе доакъар ю-ьаьгІ хьоар цу отделе хорша хьайбаш. Тележкаш тІеьха а йнйза гьлина Назраие, кхычча мотгнгашка дІа-хьа да йолаелар трактораш. Аьлхи Іалашде доацап бесбапар уьк? оцай мелла бнсьбар-кх.

Хіаьта уьк шерара торонаш-м ВІалла а хинпаеп цу отделене. ТІехкхаяшка кхачалла лакхьен-на, тоаза. Цхьа лаггаТ Оздоев Ахьмад-Хана кулгалдена бригада дІайнйнна баЬцап.

Наьсарега «бьцца фордаш»

ЦІажкха а хинналлн Наьсарера кхаш уьк шера мо баьцах тоаденна. Шек ца воаллаш ала мегаргІа: нагалха санна шнй хинтаргІа: нагалха санна шнй хинна наьха из деррнгача берКат наьсерхоша арснашкара чудахьс шнй шера доакъара -заготде дезаргдан.

Хіаьта а иу гІулакха цІсиХашгтта дьъкха оарц доалаш ухъаза ухъаз сахьате. Цхьаннахьа мела лел, шоллагІчакъа доакъар кийлу боьхонаш телхаю.

«СЕНАЖ» АЛА ЯИШ Я ЦОХ?

...«Назрановский» совхоза нов. Бекова кулгалдена бригаде ухь тайнара сурт дайра тхона. Бригадпн кулстсана юххе чуйоллан лаьтт «сенаж» (цу деша маіан лохьыл дайпха дезаидьь лыьнад из капычканы). Дика доал ераш цоай тхаька мел доаг - доакъар фермай коашка хилийта гІерт. ХІана аьча, Іай кхашкара из хьакхуьыар-бокхха ;ховзам, зе хуо. Из хьала яз ыа шоай кхиярга ;ьежаш доахан меца латташ дукха моттагаш ийЙсьлеи-наЙ цу сосзоь ІІадахьа шера а кхы ЬхьахІаЙь а ГІалгІай ненаш, боьх сиЙ, сихагІа доакъар Іалашдар из дьЬдалс тамаш я, хІана аьча гуш бац уьказа яхьа сийг.

Хіаьта а, ловча. Дышта дикаІа хоп хургда кІоат ШначьхЬ бакккд бсза а, пайдаиеЦа дар фуд а. Тхо кюца ГІертар-ю цу оригаде тсалаеш латта сенаж чуйоллар тсхологе бойлаьн а.

Цкъа-дале, сенажа кІоат бизара а Іалалла а ца тсркалъш ухъаза. Цхьа кІиза гарга ха я монтана рожиь буза ГІалг-йоЬлла латтд, кхо-дпъ ди дакъкхад доГІашта кІал тІа хІама а ца юлаш, Цудухьа лаьхьера тІоа тІехьа я татта хоачбенна6, йіоокхал хьаетаьчу ГІалгІай ненаш хІама ца ухье хьаккха яз тІоа тІерца дІа а баьккха йолла еэар иу ух дІаха йолаш йола сенаж. Из ухъаза ю-ьаьгІ. Мастера ди аьЬ-нача гІоллаа кхв ю баьккха волокушапца терташ хьаТІа а кхуьаьш цу тІа Іотгіадекха болабелар баьЬцара рожь.

Цкъа-дале а да. Сенажа лаьрхІа чуйоХаан йола баьЬаш 3—5 сантиметр дІоаХал долаш тела еза практика а Іалма а ду-чаДаЬйна-чох. Из технологнческн боьхьо телхаенар доккха зе ду.

Из зе ухъаза деш а латт. Сага доккала дома рожь кхиччеча доасар яхара процент мелнйй а ца хьожаш ше йолча тайнара кІоаГа чу Іочу а текхаеш трактора тоГаю.

Ишгта боьхьонан а телхаеш чуеллача сенажо зе ду соавоза. Уьк шера Іай ирача бслацнца, догаРашпа из «сенаж» тедаш дукха йоаЬ. Моллагі тІакхьалъчо кнопка а тоІаеш латт из. Леллаш яхе болх бу, цъка эламига бахьан а нмйсенапа соше—сецача латт.

Хьалъокхаа оошюи ухъаяца кІнра баь болх, из ю боьхьонча Ведзижев Ахьмадага.

Тоам хетаеш цун из хьаала а. Сколзе ДІаучаьхьа 23 гаЛи да-кт, берриГа цу юкъа баь болх. ХІара гале 50 кнлограмм лаврхІача а цкъа тоин соагІа хьоар мара дац из. Цу агрегата нна, вай ьаьнна тайпара, ю тоин соагІа лем-бус чакхдакхача а хнлча, хІаьта 2,5 тоин мошача доакъарах 4 пентнер хьоар хьадеелаш а хнлча цун кхаьгІаиа оасарле мел лакха я ха хала дац.

Ишгта мара пайда иа цун лаатт из ина бола машина. Цу тІа болх бе спецналнстаца хьаьа хорта-чаца совхоза ТІхьилехьоигІЙ-Ларца отделене вахачоа а. Дарга доагІа: уьк шера Іан юккъе доакъар ю-ьаьгІ хьоар цу отделе хорша хьайбаш. Тележкаш тІеьха а йнйза гьлина Назраие, кхычча мотгнгашка дІа-хьа да йолаелар трактораш. Аьлхи Іалашде доацап бесбапар уьк? оцай мелла бнсьбар-кх.

Хіаьта уьк шерара торонаш-м ВІалла а хинпаеп цу отделене. ТІехкхаяшка кхачалла лакхьен-на, тоаза. Цхьа лаггаТ Оздоев Ахьмад-Хана кулгалдена бригада дІайнйнна баЬцап.

— Хьакха яаЯа мемогта я, — йоаь трактористка Ведзижев Ахьмада.

Кагий аьрдаза лцюпрнех етта тоЬежка а йнца витаминнин хьоар доакъара агрегат йоЬча воЛа нз.

Кхьаьнйу юстар а яьлча - цу мегтта оттанЬй уьк шера нкз бола ш ший тайнара комбайн. Дсн-бус 40 тоин моша доакъар чакхдакхаха йнз бу дуп. Пагаьа санна бнлзя ЙЙЙ а йолаш отделенеца ш мсттел ерригача района боазамашта а баьца хьоар дакхха нкз ба парта.

Цу агрегата тІа ДІатІакхьалъчча хьаЬззя кхд а вийрза баьцах етгача тслажкаца фермагаэька ДІаучаьр Ахьмад. Фу хинна?

Болх бсш яц агрегат. Цхьа оатхал а еха сеца латт.

Нийелу уж мотгашта. ТІакхта мслаГІа да дрьяна оарц? Гуш дан. Саг ваш оарцагІваьина. Діаька дп да из сеца латта. ДІаха а латта мет. Хіана аьЬча, хІана а иу тІа болх бе саг хорлавацаш соагІа хозь

ШОЙЛА ТАРА ЯЦАР ШИ ТАЙМ

Самардийнахь С. Орджоникидзе цIерагIчу стадионе СССР футболан чемпионата шоллагIчу цIий кхоалагIа зоне лоьхьаш йолу вай «Терск» арагIанарчу туре Курскерча «Авангардацца» вIашагIкхеташ яр. Шаккхе команда шассеех ди хьалха Курске вай Дай-мехка футбола 75 шу дизарг хотаяьча РСФСР кубок яккдара матте вIашагIкхетталла шоайла йоьхьаш хиннаш. Цига счет 3:1 а йолаш совле куряшца яьккхар.

Цудухьа хета тарлора грозненцашн шоай стадионе котбола гIертарг6а аьлла. Цхьабакъда, хьалхарча таймах дальа дувца велча «Терека» футболисти лорьяьж ишгта ала йиш яц. Бакъдерчи бен тIа вайна оборганийна команда тара я цар дукха ха йоьшйаш счет 4:1 а йолаш вигбола «Авангарда» хьалхарча хьалхара бурган чутохаш чакхъяьлар. Цул тIехьарIа кхы а лаккхлу вIашагIкхетара кхоьсам, 32-ча минуте А. Синькос уголовни тека бургап а. Мигеева керташ чутох куряний наIарашка, Шолларl6 тайм. чакхъяьлдалца «Терека» кхы лаьрI на йолийташ яьча атакашца 2:2 йола счет хувца магнлзар.

ВIашагIкхетара керттера 90 минут цхьаккха команда совле па йолаш кхаш чакхъяьлначул тIехьарIа матча судаюча А. Агалжанова (Баку), СССР футбольни чемпионата кердача бокъонашца хьежжа, пхиша пенальти тоха бийзар футболисташ. Шарех грозненцаша чутехар 4 бурган, хIаьта куряьлца па! мара тохаяьар. Ишгта юкъара счет 6:3 а йолаш котало яьккхар «Терека».

М. САЛМАНОВ.

ЭКСКУРСОВОДАШ КИЙЧБАЬБ

Туризман экскурсен Нохч-ГIалгIай областной совета пачхьа лелорен экскурсейн Грозненски бюрос 1972 шера вIашагIкъастар экскурсоводаш кIийчбара курсаш. 1972 шера 15-ча декабре хьалхарч занятн хилар группе. Цу группе лецинн бар тайп-тайпарча профессеку бола пах. Царна юкъе бар полагогаш, техникаш, инженераш, юристаш, эскарг гIулакех дерам, кхыбарш.

Лекцешка Iомань теоретически знанеш дIaчIоагIбора практике. Экскурсоводий группа яха хилар краеведчески музее, ишгта из яха хилар уьш маршрутех!а: «Грозный — Нохч-ГIалгIайчен столица», «Грозный — социалистически» «Хьалхара межклассна кIеж техачаа», «Грозный», «Малгобекски оборонительни операцеш», «Грозный — Веденэ», «Грозный — Советское», «Грозный — Мужичн», «Грозный — Казбегн».

Май бутт чакхбоалача дзна курсаш чакхъяьлар экзаменаш дIаелар группе лецнаш хиннарца.

23 экскурсоводаш хIараваР дувца ховредолаш ва город Грозне, Нохч-ГIалгIайчен, Кавказа историх.

В. ПЕТРОВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!

ЧАКХДОАЛАШ ДА 1973 ШЕРА ШОЛЛАГIЧА АХ ШЕРА

«СЕРДАЛО»

ГАЗЕТА ЯЗЛУРГА

Газета язлу буквама оррнгача отделенешка а промышленноста, транспорта. гIишлошъеча предприятешкарча, дешара наведенешкарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учреждешкарча, общественни организацешкарча кепайозуь доаржадеча общественни уполномоченнпка а гIолаш.

ГАЗЕТ ЯЗДАРА МАХ: 6 беттa — 1 сом 56 копиги.

ДИЦ МА ЛЕЛАШ 1973 ШЕРА ШОЛЛАГIЧА АХ ШЕРА «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАННАХЬА ЯЗЛЕ!

КОНСЕРВНИ ЗАВОДА БОЛХЛОЙ ЭЦ

МАССАЗА БОЛХ БЕ

1. Слесараш - ремонтникаш — 3, 4, 5 разрядаш йолаш
2. Электромонтераш — 4, 5 разрядаш йолаш
3. Электротельферщикаш — 3 разряд йолаш
4. Электрокарщикаш — 3 разряд йолаш
5. Электросварщикаш — 3 разряд йолаш
6. КИП слесараш — 6 разряд йолаш
7. Фрезеровщикаш — 6 разряд йолаш
8. Бондараш — 3, 4, 5 разрядаш йолаш.
9. Шофераш — 3 шера болх бан стаж а, I, II, III класс а йолаш.
10. Кийча продукцин дIаккъийта тIайотта грузчикаш бетта 120—150 сом алапи а долаш.
11. Юртбоахама бедал чакхйоахача болх бе кхалнах.

Юртбоахама бедал чакхйоахача бахкаш деш болча болхлошта балха нормаш хоачаийча премеш тел тарифни ставкаш 75 процентга кхачалца.

СССР кхачан промышленноста Министерства системерча консервни дакъоа предприятешка йиззача сезонаIа болх пенсе тIа водача хана шера болча болх стажа ишйса лоарxI.

Ханна болх бе ца могаш висарах болхлошта пособеш хьожадеча хапа заводе халдаяза болх бальча санна балха стаж лоарxI, нагахь санна болхлочу кинга йиззача сезонаIа болх а бакъдаь, вокз сезонаIа оттаяьча ханна балха юха а бенавале.

ЗАВОДА АДРЕС: Грозненски (головной) консервни завод: Маяковске улица, 113, кадрай отдел. Цига «Консервный завод» остановке кхачалца 2-чен 4-чен трамвайша па мегаргна.

Грозненски консервни завод филиал: № 1 йола Колхозни майда, кадрай отдел, «Минутка» кхача остановке кхачалца 1-чен, 3-чен, 5-чен трамвайша ва мегаргна.

КОНСЕРВНИ ЗАВОДА ДИРЕКЦИ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грозней хувцалуш морхан а йолаш, йоачан а йоаган, малхбузехьара секунде 5—9 метр сиха мух а хьекхаш хи хила а фегара температура республике гIолла 22—26. Грозне 24—26 градус йIовхал йолаш хила а тарлу. Кхоанен ломмен хувцалуш морхан а йолаш, къильбаседа - малхбузехьара секунде 3—7 метр сиха мух а хьекхаш ха хилен фегара температура бийсашка 16—15, депошка 20—25 градус йIовхал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

МИЧА ГIОРГВА ДЕША

1973—74 ДЕШАРА ШЕРА ГОРОДАШКАРЧЕИ ЮРТАШКАРЧЕИ ПРОФТЕХУЧИЛИЩАШКА ДЕША ДIАЧУЙЙБУ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИ ДЕШАРА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ РЕСПУБЛИКАНСКИ УПРАВЛЕНЕ

Училища цIи 1	Луш йола профессеш 2	Мел лаьца деза 3	Образовани мел хила еза 4	Деша волачун хила еза ха 5
№ 12 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Грозный, ул. Партизанская, 19).	— бод хьен бод тезача машина тIа болх бен ховш хургвола маьх йоттар	1—2 шу	10—8 класс	17,5—16,5 шу
	— варщика болх кхочашбе ховш вола стерилизаце аппаратчик, обжарщика (консерваI) болх кхочашбе ховш вола варщик	1 шу	10—8 класс	17,5 шу
	— варщикеи, глазницовщикеи болх кхоачашбе ховш вола карамельщик	2 шу	8 класс	16,5 шу
	— колбасин (колбитерски производства).	2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— колбасин изделеи кхехьае а царна кончени е а ховш хургвола колбасни изделеи обжарщик	2 шу	8 класс	16,5 шу
	— шурийна пастеризацин яреи шелаялийтареи аппаратчик	1—2 шу	10—8 класс	17—16 шу
	— дулха продукташ тедара говзал йола жилощик	1 шу	8 класс	15 шу
	— слесара болх кхоачашбе ховш вола центрифуговщик	2 шу	8 класс	16 шу
№ 13 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Грозный, Старопромысловский район, 15 участок).	— столяр (гIишлошъер)	2 шу	8 класс	15 шу
	— маляр (гIишлошъер)	2 шу	8 класс	15 шу
	— плотник, каменщик, штукатур	1 шу	8 класс	15—16,5 шу
№ 14 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Назрань, завод «Электроинструмент»).	— токарь	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— слесараш-ремонтникаш	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— механосборочни балхий слесараш	1 шу	10—8 класс	17—16 шу
	— III класса тракторист-машинист	1 шу	8 класс	16,5 шу
№ 18 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (Наурский район, винсовхоз «Советская Россия»).	— мастер-сомий беш лелаер (комсаш делаер)	1 шу	8 класс	15 шу
	— зIамагIйола ветфельдшер	1 шу	10 класс	17,5 шу
№ 20 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (Наурский район, пос. Алхатово).	— мастер-сомий беш лелаер (комсаш делаер)	1 шу	8 класс	15 шу
	— мастер-сома-бакъаларш лелаер	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— мастер зизаш лелаер-декоратор	1 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— хьаттар дакхкхарш сок яхарш мастер-винодел	1 шу	10—8 класс	17,5 шу
	— сомн комараш чакхйоаха мастер	1 шу	10—8 класс	17,5 шу
№ 22 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (Грозненский район, № 15 йола дулха-шурий совхоз).	— автомобилашта ремонт ю слесарь	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— автомобилий водителаи (III класс)	5 бутт	10—8 класс	18 шу
№ 24 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Гудермес, ул. Ленина, 65).	— малир (гIишлошъер)	2 шу	8 класс	15 шу
	— каменщик, плотник	1 шу	8 класс	16—15 шу
	— слесарь-сантехник	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	—электрогазосварщик	1,5—2 шу	10—8 класс	17—16,5 шу
	— механосборочни балхий слесарь	1 шу	10—8 класс	17—15 шу
№ 26 ЙОЛА ТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Грозный, ул. Дагестанская, 49).	— портной (маIача наьхен берийн тIехьанахьа дуьхьадеча барамъан)	2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	—портной (кхалнахьен берийн аттача барамъан)	2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	—портной (кхалнахьен берийн аттача барамъан)	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— дейга, чуъхьанахьен тIахьенахьен дуьхьаду барамъа тега швея-мотористка	1 шу	10—8 класс	17—15 шу
№ 27 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Назрань, трикотажная фабрика).	— тIехьанахьа юхьаеча трикотажни гатан изделей вязальщица	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
	— швея-мотористка (чоалхане йоацача ассортимента)	1 шу	8 класс	15 шу
	— швея-мотористка (чоалхане йоацача ассортимента)	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
№ 28 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (г. Грозный, химкомбинат).	— химически неткхьаьттан промышленноста предприятешта оборудовани ю слесарь-монтажник	1—2 шу	10—8 класс	17,5—16,5 шу
	— технологически установкашта ремонтни гIуллакх ду слесарь	1—2 шу	10—8 класс	17,5—16,5 шу
	— токарь	1—2 шу	10—8 класс	17—15 шу
№ 29 ЙОЛА ЮКЪЕРА ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (Шалинский район, г. Аргун).	— бульдозеран, скреперин, тIехьтувсача грейдерйн машинист	1—3 шу	10—8 класс	17,5—16,5—15,5 шу
	— экскаваторий машинист	1—3 шу	10—8 класс	17,5—17—15 шу
	— мелиоратор	3 шу	8 класс	15 шу
	— гидромелиоративни балхий бонккха говзала тракторист-машинист	3 шу	8 класс	15 шу
№ 30 ЙОЛА ГОРОДСКОЙ ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (Шалинский район, г. Аргун).	— слесараш-ремонтникаш, токараш	2 шу	8 класс	15 шу
	— механосборочни балхий слесарь	1 шу	8 класс	15 шу
	— общеремонтни балхаштен оборудованехи боа слесараш-монтажникаш	2 шу	8 класс	16 шу
	— электрогазосварщикаш	1,5—2 шу	10—8 класс	17—16,5 шу
№ 1 ЙОЛА ЮРТАРА ПРОФТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩА (станция Серноводская).	— III класса тракторист-машинист	1 шу	8 класс	16,5 шу
	— III класса автомобиля машинист	5 бутт	10—8 класс	17 шу
№ 2 ЙОЛА ЮРТАРА ПРОФТЕХУЧИЛИЩА (Наурский район, ст. Калиновская).	— III класса тракторист-машинист	1 шу	8 класс	16,5 шу
	— юртбоахама техникана (хьайбай фермашта даттача оборудованена) ремонт еча слесара квалификаци а луш йоккхача говзала тракторист-машинист	2 шу	8 класс	16,5 шу
	— электромонтера квалификаци а луш хьайбай фермай механизатор	2 шу	8 класс	16 шу
	— трактораша, автомобилашгпен юртбоахама машинашгеи ремонт ю слесарь	2 шу	8 класс	15 шу

Городской профессионально-технически училищашка дIаяйбу 15 шерал зIамагIа (профессера хьежжа) бодцен юкъарча дешара школашка дийша 8—10 класс образовани йолеи кагий нахи мехкарийн.

Деша дIаотташ ян:

1. Образованех дола тешал
2. Вах ха белгалъеш дола тешал е паспорт
3. Вахча моттигера справка
4. УнахцIенон хьал хьахьоккхаш йола справка
5. Размер 3Х4 йола диъ сурт
6. Деша дIаэнарах - директора цIерагIа яздь заявлени.

Документаш дIаэн 25 август кхачалца. Городской техническин училищашка занятеш дIаяьлу 1973 шера 1-ча сентябре дена.

Профессионально - техничесс к и училищашкара дешар мах бощаш да, цул совгIа, городской училищашка деша багIа дешархой кхачанцеи обмундированеи е стипендеца, спецбарахьана Iалашбу, хIаьта юртарча училищашка - кхачанца, - стипендеца, спецбарахьана. Кхыча моттигашкара бахькача дешархошта эшап кхача обшежити е метта хIаман ду. Кхыч шера дешь дезача профессеи цхьана юкъера образовани— дипломаш лу.

Профессионально - технически училища яьккхан выпускной экзаменаш дIаеначеи дешархошта специальностях производственни квалификацинн (е разряд е пIе) ишгта хьежжа доагIаш дола- аттестати лу.

Техничесни училищашкеи городской профтехучилищашкарча техничеси группашкеи юкъера образовани йола кагиршой дIаийбу. Дешарах хьетача дешархошта 30 семагара 38 семага кхачалца профессеча хьежжа стипендеи лу.

Дерригача предметех тIехьика оценкаш йолча дешархошта 25 процент дукха!а лу стипендеи.

Техничесни профессионально-технически дийнахьарча училищашка деша яьккха ха ца кхача къастегама стажа юкъе йолаш.

Профтехучилищашкеи техничесни училищашн яьккхарах тIехьика аттестаташ ййача дешархошта бокъо ду производственни стаж йолаш техникумашкеи институшкеи деша дIаотташ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

7 июнь

I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Кездадараш. 9.45 — Дешархошта. «Кхолчаен творчество». 10.10 — Дог тIаьна дахьлаьа дувц. 12.00 — «Темпар». Телеочерк. 12.15 — «Кубанских казаков конгресс вIашагIкхетараш». 13.25 — «Хьайбай лелаер — ударни фронтI». 13.55 — Спортивни середача. 15.40 — Передачай программа. 15.45 — Дешархой канекуьнан болча хана. «Тха шиоаеча бераш» яха телевизионни художественни фильм. ПильзрIа серн. 15.06 — Киноконцерт. 16.15 — Профессех долу дуненаьрч. «Морякаш». 16.45 — Дешархошта. «Комсаш мотт яхача клубе ирно яккъара. 17.15 — Босбола телевизени. В. Маяковскиг. «Безсмех». Телевизионни спектакль. 18.00 — Кездадараш. 18.10 — «Нохч - ГIалгIайче гIиллар». Информационни программа (урсейн гIиллгIайн метталл). 18.30 — Книжкурган. 18.40 — Къмаи кортамукъаьел, машарп, социализми бехьан лоаттабева кхоьсеше тешаме оплот и Советски Сойоз» (иохчий меттагIа). 18.55 — Босбола телевизени. Шолларl6 Дуненаькъаьшта юкъера балота конкурс Москве кьаьлар. СССР Спорт нечкъаьлкеи Доккхача Академически театрера трансляци. Перерыв йолча хана — «Хьа» информационни программа. 22.30 — Босбола телевизени. Боисах йолу Европа чемпионат. Бедгралера передача. 23.30 — Кездадараш. передачай программа.

II ПРОГРАММА

19.10 — «Кхартлий лакха хьуьжьан кхебергбе» (гIлагIай меттагIа). 19.25— Шолаш. Бераш. 19.35 — «Цо майда» яха художественни фильм. 2-ча серн.

8 июнь

I ПРОГРАММА

9.30 — Передачай программа. 9.35 — Кездадараш. 9.45 — Телевизионни. «Ожанай жачч яхача клубе ирно яккъара. 10.25 — «Кхоьа оазшн». «Советски план дIаоаларча самодеятельни артистий концерт (I-гIча юкне хинна конкурс). 12.00 — Шахматни школа. Лоаттабева кхоьсеше тешаме оплот и Ейгачи промышленноста денга. Документальни фильмай программа 13.15 — Босбола телевизени. В. Маяковскиг. «Безсмех». Телевизионни спектакль. 14.00 — «Яьлх денеш». 15.40 — Передачай программа. 15.45 — Дешархой канекуьнан йолча хана. «Тха шиоаеча бераш» яха телевизионни художественни фильм. Хьалхара серн. 16.05 — Киноконцерт. 16.15 — «Урсей къамаьл». 17.00 — Босбола телевизени. Дешархошта. «Сакъьерзаме ди». 17.30 — Ишта ма — талех. «Пластилинов» кхача лектопой опытах (иохчий меттагIа). 18.00 — Кездадараш. 18.10 — «Юртар-ча хьалхарчаьл пересечнча». Яьх лелаеш я Шалински, Гудермесски пайнаш. 19.35 — «Хьо возвале, нохьког прица» яха художественни фильм. 21.00 — «Хе». Информационни программа. 21.30 — Босбола телевизени. Боксах йолу Европа чемпионат. Бедгралера передача. 23.30 — Кездадараш. передачай программа.

РАДИО

7 июнь

6.30 — «Юртарн вахар» (гIлагIай меттагIа). 6.45 — Хоамнин. 6.55 — Хаоттам. 7.20 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское племя» газетай обзор. 7.28 — «Сеназло» газета обзор. 8.25 — «Шоаиа, производстве хьаьта латтараш». Конкурс гIлагIай меттагIа). 8.50 — Болхлочун сий (иохчий меттагIа). 10.00 — «Хьоно тIехьа» (иохчий меттагIа). 10.25 — «Вохг деш я этоне» яха беседа (урсей меттагIа). 10.30 — «Мурдий тоабашн цар лелаеш во «Пулаканн» яха беседа. Микрофона хьалхаяца па партс Гудермесски горкома секретарь Э. Исаев (иохчий меттагIа). 10.45 — Хоамнашта пхьаьлолаш. «Халкъа кандидатэ яха корреспондении (гIлагIай меттагIа). 11.00 — Керда хоамаш (урсей, иохчий, гIлагIай меттагIа). 11.40 — «Довза е довза хьоачаш а де закон» яха радиожурнал (урсей меттагIа).

8 июнь

6.30 — «Юртарн вахар» (урсей меттагIа). 6.45 — Хоамнин. 6.55 — Хаоттам. 7.20 — «Грозненский рабочий» газетан обзор. 7.28 — «Сеназло» газета обзор. 8.25 — «Шоаиа, производстве хьаьта латтараш». Конкурс гIлагIай меттагIа). 8.50 — Болхлочун сий (иохчий меттагIа). 9.05 — Азербайджански композиторий произведеаеш. Концерт (урсей меттагIа). 10.00 — «Хьайбан лелаеший дезаш» яха корреспонденци (иохчий меттагIа). 10.15 — ДоттагIий сезаш (урсей меттагIа). 10.30 — «Болхлочун вахар» яха радиогазета (урсей меттагIа). 10.45 — Хоамнашта пхьаьлолаш. «Халкъа кандидатэ яха корреспонденции (гIлагIай меттагIа). 11.00 — Керда хоамаш (урсей, иохчий, гIлагIай меттагIа).

ТХА АДРЕС: РЕДАКЦЕ АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редакторан зам. — 3-39-11; бехьтохкама секретара — 3-34-38; партийни вахарен куьг турач. отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела бухгалтерее — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30, отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет продукци цIинаеш. орен. цоаттан а мошина.

СФ05148. «Грозненский рабочий» издательства типография, Революце проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 5064.